

Украјина, Европа и свет данас се сећају жртава Чернобиља, 24 година након највеће нуклеарне хаварије и радијације чије последице и данас трпе многи.

"Данас се сећамо оних хероја који су се борили против нуклеарне несреће и који су се жртвовали због нас и наше деце", пише у изјави украјинског председника Виктора Јушченка који је објавила његова служба за информисање, пренеле су агенције.

Украјина је данас спустила заставе на пола копља и паљењем свећа и полагањем цвећа на споменик жртвама Чернобиља, који се налази у украјинском главном граду Кијеву, одаје се пошта пострадалима.

Украјина и данас трпи последице

Украјина и данас има око 2,6 милиона људи који имају статус особа настрадалих од чернобиљске катастрофе. Међу њима је више од половине деце, од којих се многа лече на Куби, јер та зеља једина ни данас није прекинула бригу о деци жртвама нуклеарне хаварије у Чернобиљу, док је остатак света у почетку помагао, касније на њих скоро заборавио. Највећи број Украјинаца има проблеме са штитном жлездом, или су је оперисали, подсетиле су агенције.

Директних жртава је било 56, углавном запослених у нуклеарки и ватрогасаца који су покушали да зауздају несрећу, док је још најмање 4.000 - 9.000 људи умрло у првом таласу од излагања радијацији. Подаци су различити, потичу од различитих извора, а заправо никада неће бити поуздано тачни јер радијација из Чернобиља и данас односи жртве које умиру од рака.

Комеморације су и у Русији, Белорусији и другим земљама у непосредном украјинском окружењу. У Москви је у Алеји великана сахрањено 28 ватрогасаца који су храбро покушали да угасе пожар и да опасни реактор после експлозије ставе под контролу.

Више од 25.000 људи, познатих под именом „ликвидатори", страдало је покушавајући да успоставе контролу над ситуацијом и поставе бетонски штит, званични су подаци из Украјине. У тој "армији храбрих" који су се свесно жртвовали било је највише Украјинаца, Белоруса и Руса.

Експлозија се догодила 26. априла, ноћу у један час и 23 минута, али је тек 1. маја издата наредба за евакуацију најугроженијег града Припјата, у коме је био око 50.000 становника, углавном породица људи запослених у нуклеарки.

Тек три дана касније исељено је још 100.000 људи са територије у пречнику од 30 километара од нуклеарке, која је и данас "мртва зона" на северу Украјине.

Место на којем се есила катастрофална несрећа данас је постало популарно међу туристима, преноси Дојче веле.

Седам и по евра кошта нешто мало другачији излет. Многи су из чисте радозналости желели да виде забрањену зону око реактора Чернобилј, каже водич Јуриј Татарчук. За друге је то авантура уз гаранцију „страве и ужаса“...

Радиоактивни облак, који се подигао над Чернобилјом, проширио се најпре на Белорусију, Русију, па даље над земљама Европе. Стигао је и до наших крајева.

У земљама над којима се кретао радиоактивни облак забележене су последице од радијације и жртве. У многим земљама се за радијацију сазнало тек пошто је облак дошао, многе првомајске свечаности и окупљања у природи су били организовани без упозорења на опасност.

Радијацијом је контамирано више од 150.000 квадратних километара Украјине, Белорусије и Русије.

Из најзагађенијих области је расељено око 360.000 становника.

Украјинске власти процењују да је директно озрачено око 5.000 насеља у те три државе,

као и да је катастрофом директно погодјено око пет милиона људи.

Над реактором је уз велике напоре подигнут бетонски "саркофаг" да би се спречило даље изливање радијације. Чернобиљска нуклеарка је ван функције од јануара 2000. године. Четврти реактор је заливен бетонским штитом тешким 1,1 милиона тона, али за потпуно окончавање опасности од нуклеарног горива из четвртог блока биће потребно најмање пола века.

Организација за заштиту животне средине Гринпис (Greenpeace), која је пре шест година, уочи 20-годишњице од катастрофе, спровела истраживање, у коме је учествовало око 60 научника, тврди да ће умрети још најмање 100.000 људи и да ће се чернобиљске последице још дуго осећати у подручјима која су била најугроженија.

Према подацима Међународне агенције за атомску енергију (ИАЕА), око 6,6 милиона људи било је изложено радијацији.

Најзагађенија зона ког града Припјата, на истоименој реци, ограђена је бодљикавом жицом, знацима упозорења и контролним пунктовима. Из ове зоне исељени су сви становници, а опустошеним крајем лутају само радиоактивни изотопи.

Катастрофа у Чернобиљу је додатно подстакла страх који људи имају од нуклеарне енергије после разорних дејстава првих атомских бомби, бачених на Хирошиму и Нагасаки крајем Другог светског рата. И у тим јапанским градовима данас умиру људи од последица озрачења од бомби које су изручили Американци.

У свету, суоченом са недостатком енергената, све је већа кампања за градњу нуклеарних електрана којих у свету има већ више од 400, од којих је око 100 у САД. Једнако су снажне кампање и за и против градње нуклеарки.

Нуклеарна катастрофа у Чернобиљу је постала симбол опасности који прети од неконтролисане нуклеарне технологије.

(Танјуг)